

Asia: VN/28373/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

Lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/28373/2023

Suomen Terveydenhoitajaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta.

Esityksellä toteutettaisiin pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaus perusterveydenhuollon saatavuuden parantamisesta ja hoitojonojen purkamisesta uuden Kela-korvausmallin avulla. Lisäksi tavoitteena on siirtää palveluiden painopistettä ennaltaehkäisyyn.

Terveydenhoitajaliitto pitää esityksen tavoitteita pääasiassa kannatettavina.

Terveydenhoitajaliitto haluaa tuoda esiin, että jo tehdyt säästöpäätökset hyvinvointialueiden rahoitukseen sekä suunniteltu perusterveydenhuollon hoitotakuun pidentäminen heikentävät palveluiden saatavuutta ja yhdenvertaisuutta.

Terveydenhoitajaliitto näkee sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisessa tärkeäksi sen, että hyvinvointialueiden vastuulla olevia julkisia palveluja kehitetään niin, että ne ovat yhdenvertaisesti saatavilla ja saavutettavia esim. asuinpaikasta, iästä, ja varallisuudesta riippumatta. Painopiste tulee jatkossakin olla perusterveydenhuollon ja ennalta ehkäisevän terveydenhuollon kehittämisessä.

Terveydenhoitajaliitto haluaa kiinnittää huomiota siihen, että Kela-korvaukset eivät ole ratkaisu esim. perusterveydenhuollon hoidon jatkuvuuden turvaamiseen. Yksityisiä palveluja tarvitaan jatkossakin julkisen sektorin täydentäjäksi. Koska yksityisten palvelujen käyttö keskittyy kuitenkin yleensä hyvätuloisille, saattaa korvauksien nosto lisätä sosioekonomista epätasa-arvoa ja ehdotetussa muodossa myös voimistaa terveydenhuoltojärjestelmän kahtiajakoa. Ko. kahtiajaon vahvistuminen voi taas lisätä työmäärää julkisessa perusterveydenhuollossa, mikä heikentää julkisen terveydenhuollon pitovoimaa ja siten hoidon saatavuutta. Hyvinvointialueet ja yksityinen sektori kilpailevat myös samoista ammattilaisista ja julkisella sektorilla lääkäreistä ja osin hoitohenkilöstöstäkin on jo ollut pulaa. Kela-korvauksien lisäys kohdentuu erittäin todennäköisesti myös niiden alueiden väestölle, joissa yksityisiä palveluita on tarjolla, eikä välttämättä niille alueille, joissa palveluista on eniten pulaa. Tämä vahvistaa osaltaan alueellista eriarvoisuutta.

Perusterveydenhuoltoon kuuluvat nykyisin maksuttomat seksuaali- ja lisääntymisterveysneuvonta sekä gynekologiset tarkastukset tulee jatkossakin saada julkiselta sektorilta perusterveydenhuollossa, kouluterveydenhuollossa ja opiskelijaterveydenhuollossa joko maksutta tai siltä osin kuin hoitokäynnit on säädetty maksullisiksi, kyseiseen käyntiin sovellettavan julkisen sektorin asiakasmaksuun hintaisina.

Kannatamme esityksen ehdotusta palauttaa oikeus saada korvausta hedelmöityshoitojen kustannuksista sekä esitystä hedelmöityshoitoihin liittyvän naistentautien ja synnytysten erikoislääkärin tutkimusten ja antaman hoidon korvauksista ilman lähetettä ja ilman vuotuista käyntirajoitetta. Syntyvyyden edistämisen on tärkeä tavoite, jota oikeus saada korvausta hedelmöityshoitojen kustannuksista edistää.

Saarinen Aija
Suomen Terveydenhoitajaliitto STHL ry